

S.D.E.
F.Y.B.COM (CBCS – 2018 COURSE) SEM – I: WINTER – 2018
SUBJECT: BANKING & INSURANCE - I

Day: Wednesday
Date: 05/12/2018

Time: 02.00 PM TO 05.00 PM
Max. Marks: 70

W-2018-4322

N.B.:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
- 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.

Q.1 What is the role of banking in economic development? **(16)**

OR

Explain the evolution of banking in India.

Q.2 Attempt any **TWO** of the following: **(12)**

- a) Explain the demerits of unit banking.
- b) What are the types of bank Customers?
- c) Explain the methods of remittance.

Q.3 Attempt any **TWO** of the following: **(12)**

- a) What are the secondary functions of Commercial Banks?
- b) State the primary functions of Commercial Banks.
- c) Discuss the KYC Norms in the bank.

Q.4 Attempt any **THREE** of the following: **(15)**

- a) Explain the procedure for closure Bank Account.
- b) State the names of Agricultural and Industrial Banks.
- c) Discuss the 'Safety Locker Facility'.
- d) What are the merits of branch Banking?

Q.5 Write short notes on any **THREE** of the following: **(15)**

- a) ATM Facility
- b) Terms Loan
- c) Gift Cheque
- d) Travellers Cheque

* * * *

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ आर्थिक विकासात बँकेची भूमिका कोणती? (१६)

किंवा

भारतात बँकेची उत्क्रांती स्पष्ट करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) एक शाखीय बँकींग चे दोष स्पष्ट करा.
- ब) बँक ग्राहकांचे प्रकार कोणते?
- क) पैसे पाठविण्याच्या पध्दती स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. (१२)

- अ) व्यावसायिक बँकेची दुय्यम कार्ये कोणती?
- ब) व्यावसायिक बँकेची प्राथमिक कार्ये कोणती?
- क) 'बँकेतील के.वाय.सी. नियमावली' वर चर्चा करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. (१५)

- अ) खाते बंद करण्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- ब) कृषी आणि औद्योगिक बँकांची नावे सांगा.
- क) 'सुरक्षित ठेव सुविधा' यावर चर्चा करा.
- ड) शाखा बँकींग चे गुण कोणते?

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही तीन वर टीपा लिहा. (१५)

- अ) ए.टी.एम. सुविधा
- ब) मुदत कर्ज
- क) भेट धनादेश
- ड) प्रवासी धनादेश

* * * *

सूचनाएं:

- १) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
- २) दाहिने ओर दिए हुए अंक गुणोंका निर्देश करते हैं ।

प्र.१ आर्थिक विकास में बैंक की भूमिकाएं कौनसी हैं? (१६)

किंवा

भारत में बैंक की उत्क्रांती स्पष्ट कीजिए ।

प्र.२ निम्नलिखित में से किन्हीं दो के उत्तर लिखिए । (१२)

- अ) एक शाखीय बैंक के दोष स्पष्ट कीजिए ।
- ब) बैंक ग्राहकों के प्रकार कौनसे हैं?
- क) पैसा भेजने की यंत्रणा को स्पष्ट कीजिए ।

प्र.३ निम्नलिखित में से किन्हीं दो के उत्तर लिखिए । (१२)

- अ) व्यवसायिक बैंक के दुय्यम कार्य स्पष्ट कीजिए ।
- ब) व्यवसायिक बैंक के प्राथमिक कार्य स्पष्ट कीजिए ।
- क) बैंक में 'के.वाय.सी.मानदंड' पर चर्चा कीजिए ।

प्र.४ निम्नलिखित में से किन्हीं तीन के उत्तर लिखिए । (१५)

- अ) बैंक खाता बंद करने प्रक्रिया स्पष्ट कीजिए ।
- ब) कृषी और औद्योगिक बैंक के नाम स्पष्ट कीजिए ।
- क) सुरक्षा ठेव लॉकर्स सुविधा पर चर्चा कीजिए ।
- ड) शाखा बैंकींग के लाभ स्पष्ट कीजिए ।

प्र.५ निम्नलिखित में से किन्हीं तीनपर टिप्पणीयां लिखिए । (१५)

- अ) ए.टी.एम. सुविधा
- ब) अवधी ऋण
- क) गीफ्ट चेक
- ड) यात्री धनादेश

* * * *